

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/123/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211216449
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Harbuta
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4211216449.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Česká republika, s.r.o., so sídlom Praha 4, Novodvorská 994, IČO: 25 117 483, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, v mene ktorej koná Mgr. Tomáš Kušník, advokát a konateľ, proti odporcovi: D. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. 294, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zast. HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, o zaplatenie 320,76 eura s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 12. 12. 2012 č. k. 6C/272/2011-94, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa, v napadnutej časti, týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu m e n í tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania v sume 78,07 eura HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6 do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania v sume 19,33 eura HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6 do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nepriznal odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že uznesením zo dňa 08. 08. 2012 č. k. 6C/272/2011-91 zastavil konanie z dôvodu späťvzatia návrhu navrhovateľom. Vychádzajúc z ust. § 146 ods. 1, 2 OSP mal za to, že vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva odporcu. V tejto súvislosti zdôraznil, že vedľajší účastník sa sám a dobrovoľne rozhodol vstúpiť do predmetného konania, pričom oznámenie o vstupe bolo koncipované všeobecne, bez konkretizácie dôvodnosti oznámenej námietky premlčania a zaslané v desiatkach konaní vedených na súde. Mal za to, že združenie disponuje viacerými pracovníkmi, ktorým je právna úprava spotrebiteľských zmlúv známa tak, že môžu poskytovať odborné konzultácie v rámci spotrebiteľského poradenstva, uskutočniť vydavateľskú a publikačnú činnosť vo veciach spotrebiteľských práv a ich ochrany. Poukázal na článok IV. Stanov združenia. Uzavrel, že nie je daný dôvod, aby vedľajší účastník využíval služby advokáta. Záverom poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 09. 09. 2004 sp. zn. II. ÚS 78/03. V konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko odporca si ich neuplatnil a ani mu v súvislosti s týmto konaním žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník na strane odporcu, len v časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka, domáhajúc sa ním jeho zmeny a priznania mu náhrady trov konania, prípadne jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Dôvodil, že súd prvého stupňa nedostatočne skutkovo a právne vec posúdil, keď žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Podľa jeho názoru súd mal o trovách konania rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP a zisťovať, či návrh na začatie konania bol podaný dôvodne a či navrhovateľ svojim nedôvodne podaným návrhom nezavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Opierajúc sa o ust. § 93 ods. 2-4 OSP mal za to, že mu vznikli trovy konania z titulu právneho zastupovania právnym zástupcom (advokátskou kanceláriou) podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Mal za to, že nepriznanie náhrady trov konania je nesprávne a odporujúce zákonom SR a predpisom EÚ. Pokiaľ je možné, aby sa navrhovateľ dal zastúpiť advokátskou kanceláriou a v prípade úspechu vo veci žiadal náhradu trov právneho zastúpenia, musí byť možné, aby mal takéto oprávnenie aj vedľajší účastník. Uviedol, že námietka premlčania nebola a ani nemohla byť daná, je právnou námietkou vyplývajúcou z hmotnoprávných predpisov, pričom je pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný, ako neboli úspešní ďalší spotrebiteľia, od ktorých navrhovateľ vymáhal premlčané nároky. Súd prvého stupňa mu nepriznaním náhrady trov konania poprel rovnosť podmienok v súdnom konaní, zasiahol do jeho procesných práv garantovaných v ust. § 93 ods. 4 OSP, čím znemožnil reálny výkon jeho úloh vymedzených zákonom. Zároveň tým odňal spotrebiteľovi právo na kvalifikovanú pomoc spotrebiteľského združenia a porušil princíp „rovnosti zbraní“. Záverom poukázal i na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov v Nitre, v Trenčíne, v Banskej Bystrici, v Košiciach, a v Prešove, ktoré mu priznali právo na náhradu trov konania.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Predmetom tohto konania bol návrh navrhovateľa, doručený súdu prvého stupňa dňa 21. 09. 2011, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 1.162,55 eura s príslušenstvom z titulu poskytnutého úveru na základe zmluvy o osobnom úvere č. 29198561 uzatvorenej medzi právnym predchodcom navrhovateľa- W. Finance a.s. a odporcom dňa 18. 01. 2008. Odporca splátky úveru nehradil riadne a včas, a preto navrhovateľ písomným oznámením zo dňa 03. 07. 2008 odstúpil od zmluvy. Súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 29. 11. 2011 č. k. 6C/272/2011-37 uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 841,79 eura a nahradiť trovy konania vo výške 477,42 eura, všetko v mesačných splátkach po 20 eur, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca pod stratou výhody splátok počnúc 15. dňom po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Vo zvyšku návrh navrhovateľa zamietol. Proti zamietajúcej časti podal odvolanie navrhovateľ. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 30. 04. 2012 č. k. 25Co/77/2012-56 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Písomným podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 08. 06. 2012 spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom v Bratislave, Fedinova 9 oznámilo vstup do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu a vzniesol námietku premlčania. V nadväznosti na to navrhovateľ písomným podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 07. 08. 2012 zobral späť svoj návrh na začatie konania a žiadal predmetné konanie zastaviť a vedľajšiemu účastníkovi nepriznať náhradu trov konania. Následne súd prvého stupňa uznesením zo dňa 08. 08. 2012 č. k. 6C/272/2011-91, právoplatným dňa 06. 09. 2012 zastavil predmetné konanie s tým, že o trovách konania rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Preskúvaným uznesením súd prvého stupňa odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nepriznal náhradu trov konania. Výrok, ktorým súd prvého stupňa nepriznal odporcovi náhradu trov konania odvolaním dotknutý nebol, v dôsledku čoho nadobudol právoplatnosť. Predmetom odvolacieho konania je takto len vedľajším účastníkom na strane odporcu napadnutá časť, týkajúca sa trov konania, ktorou mu súd prvého stupňa nepriznal náhradu trov konania.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 OSP, ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Vychádzajúc z dikcie zákona (§ 142 OSP) je zrejmé, že občianskoprávne (sporové) konanie je ovládané zásadou zodpovednosti za výsledok konania, podľa ktorej účastník, ktorý mal v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelne uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. V prípade zastavenia konania však naopak zásadne žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 146 ods. 1 písm. c) OSP). Výnimku z tejto všeobecnej zásady predstavuje ustanovenie § 146 ods. 2 OSP, podľa ktorého možno niektorému z účastníkov uložiť povinnosť uhradiť druhému z účastníkov trovy zastaveného konania, a to podľa vety prvej tohto ustanovenia tomu z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a podľa vety druhej tohto ustanovenia odporcovi v prípade, ak pre jeho správanie bol vzatý späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne. V tomto ustanovení sa teda opätovne premieta zodpovednosť účastníka za zavinenie na zastavení konania, ktoré sa však výlučne posudzuje z procesného hľadiska. Dôsledkom späťvzatia návrhu navrhovateľa bolo právoplatne zastavené konanie, ktoré s ohľadom na zhora uvedené závery bolo zavinené navrhovateľom, čím bol daný dôvod pri rozhodovaní o trovách konania na aplikáciu ust. § 146 ods. 2 prvej vety OSP.

Podľa § 93 ods. 4 OSP, v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník; účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí (§ 24), pričom ako zástupcu si vždy môže zvoliť advokáta (§ 25 ods. 1 OSP). Advokát je povinný účelne využívať všetky zákonom pripustené prostriedky a spôsoby poskytovania právnej pomoci účastníkovi, ktorého zastupuje (§ 25 ods. 2 OSP).

Citované ust. § 93 ods. 4 OSP výslovne upravuje, že vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti v konaní ako účastník. Z uvedeného je teda možné vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má (rovnako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy SR), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ust. § 137 OSP bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) iba v prípade, ak takéto právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, fyzickej i právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana. Hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v čl. 47 ods. 2 Ústavy SR (teda aj súdy) majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na náhradu účelne vynaložených trov konania. Z princípu rovnosti účastníkov, t.j. rovnosti procesných strán vyplýva, že každý účastník konania má mať rovnakú možnosť voľby v súvislosti s riešením otázky svojho právneho zastúpenia v rámci zákonom upravených možností. Preto za situácie, že odporcovi vzniklo právo na náhradu trov konania, toto právo vzniklo aj vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane odporcu.

Odvolačný súd posudzujúc prejednávajúcu vec v zmysle vyššie uvedených záverov a citovanej právnej úpravy dospel k záveru o vecnej nesprávnosti preskúmaného rozhodnutia súdu prvého stupňa. Niet totiž sporu o tom, že aj vedľajší účastník sa môže dať zastupovať advokátom a v prípade vzniku práva na náhradu trov konania mu v zásade treba priznať právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s bránením práva hlavného účastníka - odporcu, na strane ktorého vystupuje. Bol teda naplnený zákonný predpoklad podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi. V danej veci navrhovateľ vzal svoj návrh na začatie konanie späť až po tom, ako vstúpil do konania vedľajší účastník, a preto nie je možné uzavrieť, že účasť vedľajšieho účastníka v konaní bola nedôvodná a neúčelná.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka podľa § 220 OSP zmenil a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal podľa § 146 ods. 2 prvej vety OSP náhradu trov konania, pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia, ktoré boli reprezentované odmenou advokáta za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a vyjadrenie zo dňa 10. 05. 2012) pri hodnote sporu 320,76 eura po 24,90 eura (§ 10 ods. 1 cit. vyhlášky), náhradou hotových výdavkov 2 x 7,63 eura

(§ 15a, 16 ods. 3 vyhlášky), t. j. v sume 65,06 eura zvýšená o 20 % DPH v sume 13,01 eura (§ 18 ods. 3 vyhlášky). Úhrnom tak trovy konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu predstavujú sumu 78,07 eura. Navrhovateľ je povinný zaplatiť trovy konania právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcu (§ 149 ods. 1 OSP).

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil spôsobom uvedeným v enunciaci jeho rozhodnutia postupom podľa § 220 OSP, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219 OSP) a ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 OSP tak, že vzhľadom na plný úspech vedľajšieho účastníka na strane odporcu v odvolacom konaní mu priznal náhradu trov odvolacieho konania za 1 úkon právnej služby (podanie odvolania) vo výške 8,30 eura (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky- tarifná hodnota veci v odvolacom konaní 78,07 eura znížená o jednu polovicu) a náhradu hotových výdavkov 1 x 7,81 eura (§ 15a, § 16 ods. 3 cit. vyhl.), t. j. v sume 16,11 eura zvýšená o 20 % DPH v sume 3,22 eura. Priznanú náhradu trov odvolacieho konania v celkovej výške 19,33 eura je navrhovateľ povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.